

Respons

Onderstaande tabel geeft de respons op vraag 1 weer. Tijdens de vragenlijst zijn een aantal respondenten gestopt. Per vraag wordt de respons voor die vraag weergegeven. Omdat vraag 1 een zeer belangrijke vraag in dit onderzoek is, is ervoor gekozen om ook de niet volledig ingevulde vragenlijsten mee te nemen in de resultaten.

De totaaloverzichten in deze rapportage betreffen gewogen totalen, op basis van aantallen die representatief zijn voor Nederland.

Per sector werd gestreefd naar minimaal 150 compleet ingevulde vragenlijsten. Omdat bepaalde sectoren klein van omvang zijn, is dit aantal niet behaald. Daarom zijn voor vraag 1 tot en met 3 ook de resultaten weergegeven met een samenvoeging van de varkens- en pluimveehouders.

	Groot	Middel	Klein	Totaal	Percentage van benaderd
Melkvee	172	190	251	613	
Fokzeugen	28	34	32	94	
Leghennen	19	31	21	71	
Slachtkuikens	20	33	30	83	
Vleeskalveren	28	30	33	91	
Vleesvarkens	40	33	106	106	
Totaal	300	358	400	1058	

	1. Bent u bekend met het handelsverdrag TTIP?							
	Ja, ik ben goed op de hoogte		Ja, ik weet er iets van		Ja, ik heb erover gehoord		Nee, nooit van gehoord	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Melkvee (n=613)	65	11%	250	41%	152	25%	146	24%
Fokzeugen (n=94)	24	26%	35	37%	21	22%	14	15%
Leghennen (n=71)	9	13%	36	51%	15	21%	11	15%
Slachtkuikens (n=83)	15	18%	36	43%	18	22%	14	17%
Vleeskalveren (n=91)	12	13%	25	27%	13	14%	41	45%
Vleesvarkens (n=106)	18	17%	34	32%	25	24%	29	27%
Totaal (n=1058)	119	13%	376	40%	226	24%	229	24%

	1. Bent u bekend met het handelsverdrag TTIP?							
	Ja, ik ben goed op de hoogte		Ja, ik weet er iets van		Ja, ik heb erover gehoord		Nee, nooit van gehoord	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Melkvee (n=613)	65	11%	250	41%	152	25%	146	24%
Varkens (n=200)	42	21%	69	35%	46	23%	43	22%
Pluimvee (n=154)	24	16%	72	47%	33	21%	25	16%
Vleeskalveren (n=91)	12	13%	25	27%	13	14%	41	45%
Totaal (n=1058)		13%		40%		24%		24%

Bijna een kwart van de respondenten heeft nog nooit van het handelsverdrag gehoord.

	2. Hoe staat u tegenover het handelsverdrag TTIP?											
	Zeer positief		Positief		Neutraal		Negatief		Zeer negatief		Weet niet	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Melkvee (n=538)	31	6%	109	20%	172	32%	133	25%	50	9%	43	8%
Fokzeugen (n=80)	3	4%	11	14%	12	15%	26	33%	23	29%	5	6%
Leghennen (n=62)	1	2%	7	11%	9	15%	28	45%	12	19%	5	8%
Slachtkuikens (n=72)	1	1%	5	7%	17	24%	25	35%	20	28%	4	6%
Vleeskalveren (n=64)	2	3%	18	28%	17	27%	13	20%	4	6%	10	16%
Vleesvarkens (n=86)	3	3%	11	13%	16	19%	30	35%	16	19%	10	12%
Totaal (n=902)		5%		19%		29%		27%		12%		8%

	2.Hoe staat u tegenover het handelsverdrag TTIP?											
	Zeer positief		Positief		Neutraal		Negatief		Zeer negatief		Weet niet	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Melkvee (n=538)	31	6%	109	20%	172	32%	133	25%	50	9%	43	8%
Varkens (n=166)	6	1%	22	4%	28	5%	56	10%	39	7%	15	3%
Pluimvee (n=134)	2	0%	12	2%	26	5%	53	10%	32	6%	9	2%
Vleeskalveren (n=64)	2	0%	18	3%	17	3%	13	2%	4	1%	10	2%
Totaal (n=902)		5%		19%		29%		27%		12%		8%

Ruim een derde beantwoordt deze vraag met weet niet of neutraal. Als men wel een mening heeft gevormd, dan is die vaker negatief dan positief.

	3. Wat vindt u van de stelling: Landbouw zou uitgesloten moeten worden van de TTIP-onderhandelingen?											
	Zeer mee eens		Mee eens		Neutraal		Mee oneens		Zeer mee oneens		Weet niet	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Melkvee (n=518)	51	10%	126	24%	99	19%	149	29%	46	9%	47	9%
Fokzeugen (n=78)	24	31%	23	29%	9	12%	9	12%	7	9%	6	8%
Leghennen (n=62)	17	27%	23	37%	12	19%	7	11%	1	2%	2	3%
Slachtkuikens (n=72)	19	26%	26	36%	15	21%	7	10%	1	1%	4	6%
Vleeskalveren (n=62)	1	2%	13	21%	13	21%	17	27%	8	13%	10	16%
Vleesvarkens (n=83)	22	27%	22	27%	12	14%	11	13%	5	6%	11	13%
Totaal (n=875)		13%		25%		18%		25%		8%		9%

	3. Wat vindt u van de stelling: Landbouw zou uitgesloten moeten worden van de TTIP-onderhandelingen?											
	Zeet mee eens		Mee eens		Neutraal		Mee oneens		Zeet mee oneens		Weet niet	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Melkvee (n=518)	51	10%	126	24%	99	19%	149	29%	46	9%	47	9%
Varkens (n=161)	46	9%	45	9%	21	4%	20	4%	12	2%	17	3%
Pluimvee (n=134)	36	7%	49	9%	27	5%	14	3%	2	0%	6	1%
Vleeskalveren (n=62)	1	0%	13	3%	13	3%	17	3%	8	2%	10	2%
Totaal (n=875)		13%		25%		18%		25%		8%		9%

Ook hier is terug te zien dat men verdeeld tegenover het verdrag staat. De groepen positief, neutraal/weet niet en negatief ontlopen elkaar niet veel.

	4. Wat denkt u dat de effecten zijn van TTIP voor uw bedrijf? (Meerdere antwoorden mogelijk)							
	Melkvee (n=470)	Fokzeugen (n=74)	Leghennen (n=56)	Slachtkuikens (n=66)	Vleeskalveren (n=53)	Vleesvarkens (n=79)	Totaal (n=798)	
Ik krijg meer concurrentie	Aantal	111	31	20	29	9	22	
	Percentage	24%	42%	36%	44%	17%	28%	19%
Ik kan mijn producten minder goed kwijt	Aantal	56	15	14	17	4	16	
	Percentage	12%	20%	25%	26%	8%	20%	10%
Ik krijg lagere prijzen voor mijn producten	Aantal	154	33	23	39	14	30	
	Percentage	33%	45%	41%	59%	26%	38%	25%
Ik krijg hogere prijzen voor mijn producten	Aantal	36	0	0	2	6	2	
	Percentage	8%	0%	0%	3%	11%	3%	5%
Ik ga (meer) exporteren	Aantal	50	1	3	0	10	4	
	Percentage	11%	1%	5%	0%	19%	5%	7%
Ik kan mijn producten beter kwijt	Aantal	94	2	2	3	14	3	
	Percentage	20%	3%	4%	5%	26%	4%	12%
Ik weet het niet	Aantal	89	12	6	8	9	20	
	Percentage	19%	16%	11%	12%	17%	25%	13%
Anders namelijk	Aantal	64	12	11	8	2	10	
	Percentage	14%	16%	20%	12%	4%	13%	10%

Men verwacht voornamelijk negatieve effecte van het verdrag (meer concurrentie, lagere prijs).

		5. Wat denk u dat de effecten zijn van TTIP voor de Nederlandse landbouw (incl veehouderij) op het gebied van de markt? (Meerdere antwoorden mogelijk)						
		Melkvee (n=467)	Fokzeugen (n=72)	Leghennen (n=55)	Slachtkuikens (n=61)	Vleeskalveren (n=54)	Vleesvarkens (n=78)	Totaal (n=787)
Veel boeren zullen noodgedwongen moeten stoppen door toegenomen concurrentie	Aantal	137	40	29	31	22	38	
	Percentage	29%	56%	53%	51%	41%	49%	28%
Alleen de grote intensieve bedrijven zullen overleven	Aantal	101	30	22	28	9	24	
	Percentage	22%	42%	40%	46%	17%	31%	20%
We gaan meer produceren	Aantal	41	2	6	3	4	2	
	Percentage	9%	3%	11%	5%	7%	3%	6%
We gaan meer verdienen	Aantal	34	2	4	1	5	1	
	Percentage	7%	3%	7%	2%	9%	1%	5%
Er zal niets veranderen, we exporteren nu toch ook al	Aantal	112	4	4	8	9	12	
	Percentage	24%	6%	7%	13%	17%	15%	17%
Ik weet het niet	Aantal	68	10	6	7	11	12	
	Percentage	15%	14%	11%	11%	20%	15%	12%
Anders namelijk	Aantal	79	10	3	11	3	12	
	Percentage	17%	14%	5%	18%	6%	15%	13%

Ook wat betreft de effecten van TTIP op de Nederlandse landbouw (markt), schat men het effect vooral negatief in.

		6. Wat denk u dat de effecten zijn van TTIP voor de Nederlandse landbouw (incl veehouderij) op het gebied van de standaarden voor milieu en dierenwelzijn voor productiewijze en producten? (Meerdere antwoorden mogelijk)						
		Melkvee (n=457)	Fokzeugen (n=72)	Leghennen (n=54)	Slachtkuikens (n=61)	Vleeskalveren (n=54)	Vleesvarkens (n=78)	Totaal (n=786)
Meer voedselproducten tegen lagere standaarden	Aantal	125	33	26	22	17	37	
	Percentage	27%	46%	48%	36%	31%	47%	27%
Standaarden zullen afnemen	Aantal	90	17	13	21	5	13	
	Percentage	19%	24%	24%	34%	9%	17%	17%
Standaarden zullen hoger worden	Aantal	82	6	6	7	10	5	
	Percentage	18%	8%	11%	11%	19%	6%	14%
Er verandert niets	Aantal	123	10	7	5	7	14	
	Percentage	26%	14%	13%	8%	13%	18%	21%
Ik weet het niet	Aantal	68	9	5	13	15	12	
	Percentage	15%	13%	9%	21%	28%	15%	13%
Anders namelijk	Aantal	40	8	5	8	4	7	
	Percentage	9%	11%	9%	13%	7%	9%	8%

Bijna de helft van de respondenten verwacht dat de standaarden voor milieu en dierenwelzijn af zullen nemen door TTIP.

	7. Op welke partij heeft u het laatst gestemd?											
	CDA		ChristenUnie		D66		GroenLinks		PvdA		PvdD	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Melkvee (n=474)		35%	24	5%	7	1%	4	1%	5	1%		
Fokzeugen (n=74)	24	32%	3	4%	1	1%						
Leghennen (n=54)	19	35%	2	4%	2	4%						
Slachtkuikens (n=63)	27	43%	1	2%							1	2%
Vleeskalveren (n=56)	17	30%	3	5%							1	2%
Vleesvarkens (n=78)	37	47%	3	4%	1	1%						
Totaal (n=799)		36%		5%		1%				1%		0%

De CDA is de grootste partij onder de respondenten. Echter, de tweede grootste partij is 'wil niet zeggen'. Dit maakt de resultaten van deze vraag minder betrouwbaar.

7. Op welke partij heeft u het laatst gestemd?											
	Percentage	PWW		SGP		SP		VVD		50+	
		Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Melkvee (n=474)	2%	9	2%	35	7%	2	0%	97	20%		
Fokzeugen (n=74)	4%	3	4%	2	3%			24	32%		
Leghennen (n=54)				11	20%	1	2%	10	19%		
Slachtkuikens (n=63)	5%	3	5%	3	5%			17	27%		
Vleeskalveren (n=56)	2%	1	2%	9	16%			9	16%		
Vleesvarkens (n=78)	6%	5	6%	2	3%	3	4%	12	15%		
Totaal (n=799)	2%		2%		7%		1%		21%		

7. Op welke partij heeft u het laatst gestemd?								
	Niet gestemd		Wil ik niet zeggen		Anders namelijk		Weet niet	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Melkvee (n=474)	22	5%	90	19%	4	1%	5	1%
Fokzeugen (n=74)	4	5%	13	18%				
Leghennen (n=54)	5	9%	2	4%			2	4%
Slachtkuikens (n=63)	1	2%	10	16%				
Vleeskalveren (n=56)	2	4%	12	21%			2	4%
Vleesvarkens (n=78)	4	5%	10	13%			1	1%
Totaal (n=799)		5%		18%		1%		1%

8. Is het standpunt van de partij van u keuze inzake TTIP belangrijk voor uw stem?												
	Een partij die TTIP steunt maakt geen kans op mijn stem		Een partij die TTIP steunt maakt niet veel kans op mijn stem		Een partij die TTIP steunt maakt wel veel kans op mijn stem		Ik ga niet stemmen		Het standpunt inzake TTIP is niet belangrijk voor mijn stem		Ik weet het niet	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Melkvee (n=466)	33	7%	69	15%	49	11%	19	4%	210	45%	86	18%
Fokzeugen (n=71)	8	11%	25	35%	2	3%	3	4%	21	30%	12	17%
Leghennen (n=54)	9	17%	15	28%	4	7%	4	7%	13	24%	9	17%
Slachtkuikens (n=63)	14	22%	20	32%	2	3%	1	2%	16	25%	10	16%
Vleeskalveren (n=54)	4	7%	4	7%	9	17%	2	4%	23	43%	12	22%
Vleesvarkens (n=78)	9	12%	19	24%	6	8%	3	4%	22	28%	19	24%
Totaal (n=786)		8%		18%		10%		4%		41%		19%

4 op de 10 respondenten geeft aan dat het standpunt van hun partij inzake TTIP niet belangrijk is voor hun stem. Nog een een vijfde weet niet of zij dit belangrijk vinden.

(n=902)		2.Hoe staat u tegenover het handelsverdrag TTIP?							Totaal	Score
		Zeer positief (5)	Positief (4)	Neutraal (3)	Negatief (2)	Zeer negatief (1)	Weet niet			
1.Bent u bekend met het handelsverdrag TTIP?	Ja, ik ben goed op de hoogte	Aantal	21	25	10	27	43	1	127	2,6
		Percentage	17%	20%	8%	21%	34%	1%	100%	
	Ja, ik weet er iets van	Aantal	10	80	105	131	56	9	391	2,6
		Percentage	3%	20%	27%	34%	14%	2%	100%	
	Ja, ik heb erover gehoord	Aantal	4	30	77	66	17	15	209	2,7
		Percentage	2%	14%	37%	32%	8%	7%	100%	
Nee, nooit van gehoord	Aantal	6	26	51	31	9	52	175	2,9	
	Percentage	3%	15%	29%	18%	5%	30%	100%		

Als men aangeeft goed op de hoogte van het verdrag te zijn, dan is met voornamelijk tegen TTIP.

(n=875)		3. Wat vindt u van de stelling: Landbouw zou uitgesloten moeten worden van de TTIP-onderhandelingen?							Totaal	Score
		Zeer mee eens (5)	Mee eens (4)	Neutraal (3)	Mee oneens (2)	Zeer mee oneens (1)	Weet niet			
1.Bent u bekend met het handelsverdrag TTIP?	Ja, ik ben goed op de hoogte	Aantal	47	20	6	21	28	3	125	3,3
		Percentage	38%	16%	5%	17%	22%	2%	100%	
	Ja, ik weet er iets van	Aantal	61	118	63	107	21	11	381	3,2
		Percentage	16%	31%	17%	28%	6%	3%	100%	
	Ja, ik heb erover gehoord	Aantal	19	61	47	42	9	23	201	3,2
		Percentage	9%	30%	23%	21%	4%	11%	100%	
Nee, nooit van gehoord	Aantal	7	34	44	30	10	43	168	3,0	
	Percentage	4%	20%	26%	18%	6%	26%	100%		

Hoe meer men van het verdrag weet, hoe meer men vindt dat de landbouw uitgesloten zou moeten worden van de onderhandelingen.

(n=786)		8. Is het standpunt van de partij van u keuze inzake TTIP belangrijk voor uw stem?							Totaal
		Een partij die TTIP steunt maakt geen kans op mijn stem	Een partij die TTIP steunt maakt niet veel kans op mijn stem	Een partij die TTIP steunt maakt wel veel kans op mijn stem	Ik ga niet stemmen	Het standpunt inzake TTIP is niet belangrijk voor mijn stem	Ik weet het niet		
1.Bent u bekend met het handelsverdrag TTIP?	Ja, ik ben goed op de hoogte	Aantal	24	24	18	2	38	4	110
		Percentage	22%	22%	16%	2%	35%	4%	100%
	Ja, ik weet er iets van	Aantal	36	81	36	9	143	47	352
		Percentage	10%	23%	10%	3%	41%	13%	100%
	Ja, ik heb erover gehoord	Aantal	10	35	6	8	75	43	177
		Percentage	6%	20%	3%	5%	42%	24%	100%
Nee, nooit van gehoord	Aantal	7	12	12	13	49	54	147	
	Percentage	5%	8%	8%	9%	33%	37%	100%	

Of men veel of weinig van het verdrag af weet, de groep die het standpunt van de partij inzake TTIP niet belangrijk vindt voor zijn stem, is in elke groep het grootst.

(n=786)		8. Is het standpunt van de partij van u keuze inzake TTIP belangrijk voor uw stem?							Totaal
		Een partij die TTIP steunt maakt geen kans op mijn stem	Een partij die TTIP steunt maakt niet veel kans op mijn stem	Een partij die TTIP steunt maakt wel veel kans op mijn stem	Ik ga niet stemmen	Het standpunt inzake TTIP is niet belangrijk voor mijn stem	Ik weet het niet		
2.Hoe staat u tegenover het handelsverdrag TTIP?	Zeer positief	Aantal	1	1	13		18	1	34
		Percentage	3%	3%	38%		53%	3%	100%
	Positief	Aantal	3		40	5	81	10	139
		Percentage	2%		29%	4%	58%	7%	100%
	Neutraal	Aantal	6	14	13	12	107	52	204
		Percentage	3%	7%	6%	6%	52%	25%	100%
	Negatief	Aantal	30	88	3	8	68	35	232
		Percentage	13%	38%	1%	3%	29%	15%	100%
	Zeer negatief	Aantal	37	47	1	3	17	13	118
		Percentage	31%	40%	1%	3%	14%	11%	100%
	Weet niet	Aantal	2	2	4	4	14	37	59
		Percentage	3%	3%	3%	7%	24%	63%	100%

Hoe negatiever men over het verdrag is, hoe minder de partij kans maakt op hun stem.

1. Bent u bekend met het handelsverdrag TTIP? > Ja	7. Op welke partij heeft u het laatst gestemd?	2.Hoe staat u tegenover het handelsverdrag TTIP?											
		Zeer positief		Positief		Neutraal		Negatief		Zeer negatief		Weet niet	
		Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
	CDA (n=213)	10	5%	38	18%	71	33%	66	31%	24	11%	4	2%
	VVD (n=134)	3	2%	32	24%	41	31%	35	26%	18	13%	3	2%

Zowel de CDA als VVD stemmers, die (enigszinds) bekend zijn met het handelsverdrag, staan negatief of neutraal tegenover het handelsverdrag

7. Op welke partij heeft u het laatst gestemd?	2.Hoe staat u tegenover het handelsverdrag TTIP?												Score
	Zeer positief (5)		Positief (4)		Neutraal (3)		Negatief (2)		Zeer negatief (1)		Weet niet		
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	
CDA (n=262)	11	4%	46	17%	90	34%	78	30%	24	9%	14	5%	2,8
ChristenUnie (n=35)	1	2%	6	17%	7	21%	12	36%	5	14%	3	10%	2,5
SGP (n=53)	2	3%	7	13%	7	13%	22	41%	10	18%	6	12%	2,4
VVD (n=152)	5	3%	36	24%	51	34%	38	25%	18	12%	4	3%	2,8

ChristenUnie en SGP stemmers staan negatiever tegenover het handelsverdrag dan CDA en VVD stemmers. Let wel, deze partijen hebben ook de minste waarnemingen wat de resultaten voor deze vraag minder betrouwbaar maken.